

S. Sayısı : 94

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 mali yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/238)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71-107 6/1097

10 . IV . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1943 mali yılı Bütçe Kanununa bağlı A işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına dair Münakalât Vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 3 . IV . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Esbabı mucibe

Birinci madde :

F.	M.	Lira	İzahat
1	2	450 000	4500 sayılı kanun mucibince müstahdemlere verilen ilâve ücretleriyle Fransız Hükümetinden satın alınan 10 gemi için kabul edilen müstahdem kadrolarının ücretleri karşılanacaktır.
	4	15 000	Bu tertibe mevzu tahsisat tahakkuk eden çocuk zamlarını karşılamaya kâfi gelmemiştir.
2	3	5 000	Teftiş ve tahkik işlerine verilen ehemmiyet ve bilhassa acenta, fener ve can kurtaran istasyonları muamelâtının esaslı bir surette teftiş edilmesi dolayısıyla ihtiyacı karşılamamıştır.
4	5	50 000	Yeni alınan gemiler mürettebatına yaptırılacak elbise bedelleri ödenecektir.
4	7	250 000	Devlet limanları İşletme dairesinin bu idareye ilhakından dolayı iş hacminin çoğalması ve yolcu nakliyatının kesafet peyda etmesi bilet kontrol işleri ve bazı personellerin gece mesaisi yapması mecburiyeti yüzünden nizamname mucibince verilmesi icabeden tazminat ve tahsisatların ödenebilmesi için bu miktar tahsisata lüzum görülmüştür.
5	1	25 000	Halihâzır vaziyet icabı işe ve diğer malzeme fiyatlarının yükselmiş olmasından dolayı kâfi gelmemiştir.
6	1	35 000	Kırtasiye mevzu ve malzeme fiyatlarının yükselmesi matbaa usta ve işçileri yevmiyelerinin arttırılması zarureti dolayısıyla bu tertibe mevzu tahsisat kâfi gelmemiştir.

F.	M.	Lira	İzahat
7	1	1 950 000	Kömür vasatı maliyeti ile malzeme fiyatlarının yükselmesi hasebiyle merkez sarfiyatının aylık vasatı 634 536 liraya yükselmiş bulunmasından dolayı diğer şubelerin ihtiyaçları karşılanamamaktadır.
7	2	1 500 000	Devlet ticaret filosunun bakım, tamir ve havuzlama işlerine verilen ehemmiyet ve her nevi malzeme fiyatlarının yükselmiş ve işçi yevmiyelerinin de arttırılmış bulunması ve bu meyanda yeni mübayaa edilen İstanbul (Ador) gemisinin zaruri tamirleri 350 000 liraya kadar keşfedilmesi nazarı itibare alınarak bu miktar tahsisat istenmesine mecburiyet hâsıl olmuştur.
7	3	200 000	1943 malî yılı bütçesinin tanzimi sırasında gemi işçileri için tâyin ve tesbit edilmiş olan işe hadleri bugünkü durum icabı olarak yeter derecede olmayan uzaklaşmış bulunmasından dolayı işe bedellerinin arttırılmasına mecburiyet hâsıl olması, ahiren Fransız hükümetinden satın alınmış olan gemilerle Liman işletmesinden devredilen vasıtalar müstahdemlerinin işçesi de inzimam etmiş olmasından kâfi gelmemiştir.
7	6	400 000	Liman hizmetleri hacim itibarıyla yükseklik arz etmekte ve bir taraftan da Markasya ve kömür amelesinin günden güne artan hayat pahalılığı muvacehesinde yevmiyelerine bir miktar zam yapılmak zarureti hissedilmiş bulunmaktan olduğundan bu tertibe mevzu tahsisat kâfi gelmemiştir.
7	10	55 000	4306 sayılı kanun mucibince memur ve müstahdemlere verilecek giyim eşyası bedellerini bu tertipteki tahsisat karşılamamıştır.
İkinci madde :			
1	6	2 200	4178 sayılı kanun mucibince Van işletmesi memurlarına verilmesi gerekli yakacak zammının 1943 malî yılı bütçesinin tanziminde nazarı itibare alınmamış olması dolayısıyla yeniden açılan bu tertibe fevkalâde tahsisat konulmasına lüzum hâsıl olmuştur.
5	10	10 000	Yeni devralınan tahlisiye istasyonlarında bulunan hayvanlardan telef olanların yerine yeniden satın alınan hayvanlarla ve bunlara verilen ot ve yem fiyatlarının yükselmiş olmasından bu tertibe fevkalâde tahsisat istenilmiştir.
7	11	30 000	İstanbul limanı ile boğazlarda vasıtalarınızla gemilere verilen su sarfiyatının tezayüdü ve İstanbul Belediyesince su tarifesinin arttırılmış bulunması hasebiyle bu miktar tahsisata ihtiyaç hâsıl olmuştur.
13	—	500 000	Mülga Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğü tarafından 3633 sayılı kanununun 32 nci maddesi mucibince Türkiye Cumhuriyeti Deniz bankası lehine ihraç edilmiş olan bir milyon lira bonodan vadesi hulûl eden bonoların itfasına karşılıktır.

Yukarıda arzolunan ihtiyaçların karşılığı fiilen tahakkuk eden varidat fazlasıyla karşılanacağından ilişik kanun lâyihası bu maksatla tanzim ve takdim kılınmıştır.

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/238
Karar No. 49

18 . IV . 1944

Yüsek Reislige

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme umum müdürlüğünün 1943 mali yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına dair Münakalât Vekilliğince hazırlanan ve Başvekâletin 10 nisan 1944 tarih ve 6/1097 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Encümenimize tevdi buyrulmakla Münakalât Vekili Ali Fuat Cebesoy ve Maliye Vekilliğinin salâhiyetli memuru hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Lâyihanın birinci maddesiyle, Devlet Denizyolları mülhak bütçesinin muhtelif masraf tertiplerine (4 935 000) lira munazm tahsisat istenilmektedir. Hükümetin mucip sebepleri lâyihasından ve bir sayılı cetvelden anlaşılacağı veçhile bu ilâvelerden mühim bir kısmı denizyolları işletme idaresi hizmetlerinin daha muntazam ifası maksadını sağlayacak ve varidatı arttıracak masraflardır. Fransızlardan mubayaa olunan gemilerle Devlete ait diğer teknelerde yapılan tamirler Devletin deniz nakil vasıtaları tonajını yükseltmiş ve 1943 mali yılı 10 aylık varidatı mühim bir fazlalık arz etmekte bulunmuştur. Ticaret filomuza yeni iltihak etmiş olan gemiler mürettebatının ücretleriyle, iş hacmiyle müteenasip olarak artan işletme masraflarını ve kanuni zamları karşılayabilecek miktarda munzam tahsisat verilmesi Encümenimize de uygun görülmüştür.

Lâyihanın ikinci maddesi, idarenin 1943 mali yılı bütçesinde yeniden açılacak dört tertibe

(542 200) lira fevkâlâde tahsisat verilmesine dair bir hüküm ihtiva etmektedir. Bu tahsisatın (500 000) lirası mülga Devlet limanları idaresince kanuni salâhiyetlere dayanılarak ihraç olunan (1 000 000) liralık bonodan vâdesi hulfül eden kısmın itfası karşılığıdır. Van gölü işletmesinde çalışan memurlara verilecek yakacak zammı, tahlisiye istasyonlarında telef olan hayvanların yerine hayvan mubayaaası, gemilerdeki su sarfiyatının artması ve İstanbul belediyesince su tarifesinde yapılan değişiklik, bütçede bu masraflar için yeni tertipler açılmasını ve mali yıl sonuna kadar yetecek tahsisat verilmesini zaruri kılmıştır. Munzam ve fevkalâde olarak istenilen tahsisat, Devlet Denizyolları işletme idaresinin varidat fazlalariyle karşılanacağına göre yerinde görülmüştür.

Umumi Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reislige sunulur.

Reis V.	M. M.	Kâtip
Kastamonu	Tokad	İstanbul
T. Coşkan	H. N. Keşmir	F. Öymen
Bitlis	Diyarbakır	Edirne
B. Osmâ	R. Bekit	M. Gündüselip
Giresun	Giresun	İstanbul
A. Sayar	M. Akkaya	H. Kortel
İstanbul	İzmir	Kayseri
İ. H. Ülkmen	M. Birsal	F. Baysal
	Zonguldak	
	H. A. Kuyucak	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1943 mali yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 mali yılı Bütçe kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilâk 1 sayılı cetvelde yazılı tertiplerine 4 935 000 lira mütasam tahsisat verilmiştir.

MADDE 2. — Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 mali yılı Bütçe kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde yeniden açılan ilâk 2 sayılı cetvelde yazılı tertiplere (542 200) lira fevkalâde tahsisat kesulmüştür.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tertiminden mer'idir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Münakalât Vekilleri memurdur.

3 . IV . 1944

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
H. Uran	N. Menemencioglu	F. Agrali
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	S. Day	F. Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alotaş	S. H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. Siren

Hükümetin teklifine bağlı cetveller

[1] SAYILI CETVEL

F.	M.	Muhassasatın nev'i	Lira
1	2	Müteferrik müstahdemler	450 000
	4	Çocuk zammı	15 000
		Fasıl yekünü	465 000
2	3	Devir ve teftiş harcırahı	5 000
4	5	Memur ve müstahdemlere verilecek hizmet elbisesi ve teferruâtı bedelleri	50 000
	7	3693 sayılı kanunun 31 nci maddesi mucibince verilecek ikramiye, tâli tahsisat ve sair ücretler	250 000
		Fasıl yekünü	300 000
5	1	Talebe yetiştirme ve fabrikalar ve amele ve çırak kurslarıyla stajiyerlerin bilûmum masrafları	25 000
6	1	Kırtasiye, matbu evrak, ilân, reklâm, kitap, mecmua ve gazete bedeli ve masraflarıyla telif ücretleri, denizyolları ve limanları mecmuasına yardım (matbaa, işçilik ve masrafları dâhil)	35 000
7	1	Nakil, kurtarma ve hizmet için kullanılan bilûmum kara ve deniz vasıtalarının sefer ve sair her nevi istihlâk ve istimal edilecek mevât ve malzeme bedelleri ve bilûmum masrafları ve icar bedelleri	1 950 000
	2	Haliç ve fabrika ve havuzları ve İstinye dok fabrikasıyla atelyelerin (harîç atelyelere verilecek siparişler dâhil) idare gemilerinin tamir, teedit ve	

F.	M.	Muhassasatın nev'i	Lira
		inşalarına ait her türlü işçilik ve mütehasşis yevmiyeleri, tamir mevat ve malzemesi bedelleriyle sair bilfümum işletme masrafları ve işçi işesi	1 500 000
3		Gemi işe masraflarıyla otel ve lokanta ve büfe levazımı ve sair bilfümum işletme masrafları	200 000
6		Ticari eşya tahmil, tahliye, ambar hizmetleri ve aktarma masrafları	400 000
10		4306 sayılı kanun mucibince memur ve müstahdemlere parasız verilecek giyim eşyası bedel ve masrafları	55 000
		Faali yekûnu	4 105 000
		UMUMİ YEKÛN	4 935 000

[2] CAYILI CETVEL

1.	6	Yakacak zammı	2 200
5	10	Hayvan işe, yem ve tedavi masraflarıyla kaşom, tamir, levazım ve mevcut hayvan kadrosunun teçdidı	10 000
7	11	Su bedel ve masrafları	30 000
13		3633 sayılı kanununun 32 nci maddesi mucibince mülga Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğüne ihraç edilen bir milyon liralık bononun itfa bedeli	500 000
		, YEKÛN	542 200

Bütçe Encümeninin deęiştirisi

(1) SAYILI CETVEL

F.	M.	Muhassasatın nev'i	Lira
1		Ücret ve yevmiyeler ve 4178 sayılı kanuna göre verilecek zamlar	450 000
2		Müteferrik müstahdemler	15 000
		Çocuk zammı	
		Faali yekûnu	465 000
2		Harcırah	
3		Devir ve teftiş harcırahi	5 000
4		İçtimai yardım, tahsisat, tazminatlar	
5		Memur ve müstahdemlere verilecek hizmet elbisesi ve teferruatı bedelleri	50 000
7		3655 sayılı kanununun 31 nci maddesi mucibince verilecek ikramiye, tali tahsisat vesair ücretler	250 000
		Faali yekûnu	300 000

F.	M.	Muhassasatın nev'i	Lira
5		Mütenevvi masraflar	
1		Talebe yetiştirme ve fabrikalar ve amele ve çırak kurslarıyla sitajiyerlerin bilûmum masrafları	25 000
6		Daimî idare masrafları	
1		Kırtasiye, matbu evrak, ilân, reklâm, kitap, mecmua ve gazete bedeli ve masraflarıyla telif ücretleri, denizyolları ve limanları mecmuasına yardım	35 000
7		İşletme masrafları	
1		Nakil, kurtarma ve hizmet için kullanılan bilûmum kara ve deniz vasıtalarının sefer vesair her nevi istihlâk ve istimal edilecek mevat ve malzeme bedelleri ve bilûmum masrafları ve icra bedelleri	1 950 000
2		Haliç ve fabrika ve havuzları ve İstinye Dok fabrikalarıyla atelyelerin (hariç atelyelere verilecek siparişler dahil) idare gemilerinin tamir, teedit ve inşalarına ait her türlü işçilik ve mütehasıs yevmiyeleri, tamir mevat ve malzemesi bedelleriyle sair bilûmum işletme masrafları ve işçiaşesi	1 500 000
3		Gemi iase masraflarıyla otel ve lokanta ve büfe levazımı ve sair bilûmum işletme masrafları	200 000
6		Ticari eşya tahmil ve tahliye, anbar hizmetleri ve aktarma masrafları	400 000
10		4306 sayılı kanun mucibince memur müstahdemlere parasız verilecek giyim eşyası bedel ve masrafları	55 000
		Fasıl yekûnu	4 105 000
		UMUMİ YEKÛN	4 935 000

[2] SAYILI CETVEL

1		Ücret ve yevmiyeler ve 4178 sayılı kanuna göre verilecek zamlar	
6		Yakacak zammı	2 200
5		Mütenevvi masraflar	
10		Hayvan iase, yem ve tedavi masraflarıyla koşum, tamir levazımı ve mevcut hayvan kadrosunun teediti	10 000
7		İşletme masrafları	
11		Su bedel ve masrafları	30 000
13		3633 sayılı kanunun 32 nci maddesi mucibince mülga Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünce ihraç edilen bir milyon liralık bononun itfa bedeli	500 000
		YEKÛN	542 200